

Ozimná repka 2018

3.7.2018

Repka olejná, ozimná patrí do čelade kapustovitých a spolu s ňou do tejto čelade zaraďujeme viac ako 3000 príbuzných rodov. Pestujeme ju už od nepamäti a počas tohto obdobia prešla a neustále prechádza mnohými zmenami – najmä kvalitatívnymi, ktoré výrazne formujú jej nároky na podmienky pestovania, jej habitus, úrodové parametre a kvalitu oleja. Význam repky ako cielene pestovanej plodiny v Európe, narastá už v 13. storočí, na americkom kontinente jej význam narastá až počas druhej svetovej vojny. Dnes už nikto nepochybuje o jej význame a potrebe pre potravinársky priemysel, ale i priemysel širšom význame. Zaujímavá je i produkcia tejto plodiny, veď v uplynulej sezóne sa celosvetovo vyprodukovalo viac ako 60 miliónov ton ozimnej repky a do tohto čísla svojou čiastkou prispela i Česká republika, kde bolo vysiatych viac ako 415 tisíc hektárov a Slovensko s viac ako 149 tisíc hektármi. Úrodovo rekordný bol pestovateľský ročník 2012/2013, kedy bola zaznamenaná doposiaľ najvyššia priemerná úroda tejto plodiny, v Českej republike sa tento priemer veľmi priblížil k 4 t/ha. Produkcia repky od tohto úspešného ročníka síce klesá – najväčším podporovateľom tohto trendu je nevyspytateľné počasie – ale plochy zaznamenávajú mierny nárast v oboch krajinách.

Ozimná repka je dnes už neoddeliteľnou súčasťou našich polí a osevných postupov, je častou témou mnohých diskusií, i keď často a najmä z hľadiska neúplných informácií i demonizovanou plodinou, respektíve plodinou zodpovednou za „všetky negatíva poľnohospodárskej praxe“. Ozimná repka je však stále v hľadáčiku záujmu, či už poľnohospodárskej praxe, ale i šľachtiteľských tímov, ktoré jej venujú neustálu pozornosť. Najmä v posledných 10 rokoch máme možnosť stretávať sa s repkami, ktoré sú schopné plne tolerovať vysokú mieru zamorenia pôdy infekčnou nádorovitosťou kapustovín, dokážu čeliť zaburinenosti porastov vďaka rezistencii k účinnej látke herbicidu, vďaka šľachtiteľským technológiám a možnostiam sme schopní identifikovať gén, vďaka ktorému je repka schopná lepšie a dlhšie odolávať hubovým ochoreniam, či poistiť úrodu a udržať ju v pevne uzatvorených šešuliach. Všetky tieto vlastnosti pomáhajú dnešnému pestovateľovi byť úspešnejší a o trochu istejší pri pestovaní tejto plodiny, ktorá je na poliach rekordných 11 až 12 mesiacov – „ktorá iná plodina to dokáže?“

Šľachtenie a zušľachtňovanie tejto plodiny je viac ako 60 rokov i cieľom značky Dekalb. Toto obdobie nás mnohému naučilo a dnes sme schopní pestovateľom prinášať kvalitné produkty – hybridy ozimnej repky, ktoré sú schopné zabezpečiť, podržať, ale i potešiť pestovateľa. Značka Dekalb pravidelne inovuje a prináša nové hybridy, ktoré sú schopné uspieť a prekonať úrodové rekordy na poliach top pestovateľov, ale i v náročných podmienkach, kde prinášajú úrodu i tam, kde by ste pestovanie repky neočakávali. Za všetky komerčne pestované hybridy, dovoľte mi spomenúť dva, ktoré v sebe nesú to najlepšie čo súčasné šľachtenie tejto plodiny prináša.

DK Exception nie je úplnou novinkou, ale neustále si získava nových pestovateľov – a to právom. Tento stredne skorý a stredne vysoký hybrid si už svojím habitusom získal mnohých priaznivcov a o to viac nás teší, že mu zostali verní i po zbere a pre tento hybrid nadchli i svojich susedov či vzdialenejších pestovateľov. DK Exception patrí do kategórie intenzívnejších hybridov, dobre sa mu darí na ťažších, hlbších pôdach, všade tam, kde si jeho koreňový systém dosiahne vodu, ktorú využije do poslednej kvapky. Hybrid veľmi pružne reaguje na pestovateľské podmienky, čo sa priaznivo prejavuje na kvantite, ale i na kvalite jeho úrody. Dobre prekonáva periódy suchšieho počasia od kvetu do nalievania šešulí. Priemerná úroda v Českej republike na poliach našich pestovateľov a našich pokusných dosahovala 4,57t/ha a na Slovensku 4,30 t/ha pri 9% vlhkosti.

DK Expansion prichádza po veľmi úspešnej registrácii vo Francúzsku a Nemecku i do Čiech a na Slovensko. O tom že zaujal, svedčí i jeho zaradenie do mnohých nielen pokusných polí. DK Expansion vznikol ako hybrid novej generácie, hrdo charakterizovaný optimalizáciou spotreby dusíka. Je to hybrid, ktorý dokáže výborne hospodáriť s dávkami dusíka, už od strednej miery intenzity – čo bola žiadosť francúzskych pestovateľov, pri neustále sa zvyšujúcom tlaku na spotrebu hnojív a trend ekologického a efektívneho hospodárenia so živinami – ale, na druhej strane, dokáže naplno využiť všetky využiteľné zdroje, vyššie dávky živín, ktoré priamo premieňa na prírastky vetiev a násadu šešulí. DK Expansion zaujme už svojím vyrovnaným a robustným habitusom, rastliny sú naozaj vysoké, ale tuhosť stonky, kvalita koreňového krčka v podmienkach klímy strednej Európy, zabezpečujú jeho plynulý zber bez strát z poliehania a lámania sa stoniek. Hybrid je charakteristický pozvoľnejším jesenným štartom a zapojením porastu. Pestovateľ by mal dbať na kvalitu osivového lôžka – čo je základný štandard pri zakladaní porastov a výsev v období agrotechnického termínu pre

danú pestovateľskú oblasť. Výsevok by nemal presiahnuť 450 – 500 jedincov na hektár. Ideálnym stavom pre prezimovanie je hustota porastu na úrovni 20 – 25 rastlín na m², ale ani pri nižších hodnotách sa pestovateľ nemusí obávať. DK Expansion vďaka energii rastu a vitalite dokáže plne využiť priestor, ktorý spoľahlivo vyplní vetvením a násadou šesulí. Hoci je porast vyšší, jeho dozrievanie je rovnomerné a na úrovni stredne skorých hybridov. „A ako DK Expansion potešil svojich prvých pestovateľov?“ V Českej republike bol vysiaty na viacerých lokalitách a určite potešil svojich pestovateľov v Kobeřicích výsledkom 5,78 t/ha pri 9% vlhkosti, či 5 t/ha pri 9% vlhkosti vo Vitonicích, priemerná úroda pri 9% vlhkosti bola na úrovni 4,5 t/ha. V uplynulej sezóne DK Expansion priniesol pekné úrody i na Slovensku, kde sa priemerné úrody tohto hybridu pohybovali na úrovni 4,2 t/ha, pri 9% vlhkosti a DK Expansion priniesol najvyššiu úrodu v Čachticiach 4,95 t/ha pri 9% vlhkosti. Z rozmiestnenia uvedených lokalít je možné usúdiť, že hybridu sa darilo vo vyšších i nižších nadmorských výškach a osvedčil sa i v teplejšej a suchšej oblasti. Preto dúfame, že i nastávajúca sezóna ešte podčiarkne dosiahnuté výsledky a DK Expansion si získa nových, spokojných pestovateľov. Popri kvantitatívnej úrode, však nesmieme zabúdať i na kvalitu, ktorú predstavuje olejnatosť úroda oleja, tá v minulej sezóne dosahovala 45%.

Ozimná repka, je naozaj veľmi špecifická plodina. Má najdlhší pestovateľský cyklus, špecifický okruh škodcov, ktorí sú viazaní len na túto plodinu, najdramatickejšie maximá a minimá komoditných cien a produkcie, ale je i najkrajším krajínovotvorným prvkom, na ktorý sa vždy tešíme každý máj – „tak čo, potešíte sa pohľadom na žlté more i v budúcom roku?“

Technologický tím Monsanto - Dekalb

